

»Steagul Său fluturat peste mine este dragostea.« (Cântarea Cântărilor 2,46)

CÂNTAREA CÂNTĂRILOR

Studii asupra Cântării Cântărilor a lui Solomon.

PREFAȚĂ

Prin această ediție apar expunerile pe care le-am făcut în toamna anului 1971 în Katwijk aan See asupra Cântării Cântărilor a lui Solomon. Sunt direct recunoscător, că frații din Katwijk au avut curajul să propună o asemenea temă de studiu. Eu am avut, cinstit spus, puțină teamă, ca să spun ceva despre aceasta. La studiul acestei cărți a Bibliei mi-a devenit clar, cât de grea, dar și cât de minunată este această carte; în privința aceasta Domnul m-a binecuvântat în mod deosebit. Am încrederea că El va întrebuița expunerile mele slabe asupra acestei cărți, ca să dea și altora ceva din aceste binecuvântări.

Împărțirea în noua ediție am făcut-o în așa fel, ca întreaga expunere să formeze o parcurgere continuă a întregii cărți, și să corespundă împărțirii normale a secțiunilor Cântării Cântărilor. Uneori apar repetări ale unor gânduri, care nu au putut fi evitate. Aceasta este din cauză, că la baza cărții stau predici, pe care le-am ținut. Deseori le-am lăsat așa, pentru că eu consider, că reluarea cu alte cuvinte nu poate să ducă decât la fixarea punctelor de vedere mai importante.

În încheiere încă o remarcă. Nu se găsește aproape nicio altă carte a Bibliei, despre care să se fi scris așa de multe comentarii, care să difere așa de mult unul de altul. De aceea cei care sunt obișnuiți cu scrierile vechi, comentarii mistico-pietistice, ca și aceia care refuză orice expunere alegorică a Scripturii, vor pune semne de întrebare la ceea ce este scris aici. Dar semnele de întrebare nu sunt rele, însă întrebarea decisivă este, dacă noi vrem să ne plecăm sub autoritatea absolută și sub adevărul absolut al Scripturii și dacă avem dorința să învățăm să cunoaștem Adevărul și supunerea față de Duhul Sfânt. În orice caz, cu toată slăbiciunea, aceasta a fost dorința mea, și în acest sens rog pe orice cititor credincios, să cerceteze în Scriptură, prin rugăciune, cele ce sunt spuse aici.

Utrecht 1973

COMPLETARE LA PREFAȚĂ

N.B. În această carte au fost întrebuițate cuvintele „Adunare“ și „Iehova“. Prin „Adunare“ nu s-a înțeles vreo colectivitate creștină, ci ceea ce mulți creștini numesc „Comunitate“ sau „Biserica“, în înțelesul ei biblic cel mai adânc.

Numele „Iehova“ nu are nimic a face cu așa numiții martori ai lui Iehova. De fapt astăzi este general recunoscut, că „Iehova“ nu este redarea reală a numelui lui Dumnezeu, că în loc de acesta trebuie să se citească „Iahve“

INTRODUCERE

Dorim să studiem împreună această carte, care în primul verset este numită „Cântarea Cântărilor“. Cele mai multe traduceri au denumit-o „Cântarea înaltă“. Ele îl urmează în această privință pe Luther, care a tradus așa cuvântul acesta; textual însă stă scris așa: „Cântarea Cântărilor“. În limba ebraică exprimă o intensificare deosebită: cântecul cel mai înalt, cel mai bun. Așa vorbește Scriptura și despre Sfânta Sfintelor (cea mai sfântă dintre toate), și despre cerul cerurilor, și în sens nefavorabil, ca de exemplu, despre robul robilor.

Avem aici Cântarea Cântărilor. Nu este singura cântare a lui Solomon. În 1 Împărați 4,32-33 citim, că Solomon a scris 1005 cântări. Dar Duhul Sfânt nu ne-a făcut cunoscut aceste 1005 cântări. Avem numai această singură cântare. Însă această singură cântare, spune Duhul Sfânt în primul verset, este Cântarea Cântărilor, cea mai înaltă cântare, pe care Dumnezeu a considerat-o demnă să fie admisă în Cuvântul Său, pentru ca noi după aproape trei mii de ani să putem prelua învățăturile minunate, pe care Dumnezeu le-a pus în ea.

Cântarea Cântărilor are multe asemănări cu Psalmul 45. Acest Psalm vorbește, așa cum mulți știu, despre Mesia și mireasa Sa. De aceea Psalmul se numește „o cântare de dragoste“, și așa putem să numim și noi această carte: o cântare de dragoste, sau așa cum putem traduce expresia din Psalmul 45: o cântare despre Preaiubitul, o cântare, care vorbește despre Preaiubitul. Și dacă ne preocupăm cu Preaiubitul, poate să fie atunci vreun credincios, a cărui inimă să nu se încălzească, și să nu clocotească de cuvinte bune, așa cum spune poetul psalmist în Psalmul 45, ca să recite Împăratului poezia?

Ea a fost numită aici „Cântarea Cântărilor, de Solomon“. Aceasta înseamnă de fapt, că este vorba despre Solomon, însă noi avem dreptul bineînțeles să considerăm, că este o carte, pe care a scris-o Solomon. Nu este niciun argument temeinic, că această carte ar fi fost scrisă mult mai târziu. Este o carte, care își are originea la Solomon, și cine altul ar fi fost în stare să scrie o așa cântare a dragostei? Domnul Isus spune despre El în Matei 12,42, când El Însuși se compară cu Solomon: »Și iată că aici este Unul mai mare decât Solomon.« Solomon este un tablou al Domnului Isus ca Prinț al păcii (numele Solomon înseamnă „Pace“). Domnul Isus este prefigurat în el ca Împărat al păcii, care va deveni o binecuvântare pentru tot pământul - împreună cu mireasa, și noi vom vedea îndată, cine este mireasa.

Doresc să spun mai înainte încă ceva despre Solomon. Știm că Solomon a scris trei cărți ale Vechiului Testament: Proverbele, Ecclesiastul și Cântarea Cântărilor. Este foarte interesant să vedem contextul în care stau cele trei cărți, și aceasta spune ceva despre caracterul Cântării Cântărilor. Pe drept aceste trei cărți au fost comparate cu cortul din pustie. La cortul din pustie venea mai întâi curtea din față, în care fiecare israelit putea să intre liber. Știm că curtea din față este un tablou al creației văzute, și în mod deosebit un tablou al pământului. Aceasta o găsim în cartea Ecclesiastul, care vorbește despre lucrurile care sunt sub soare, despre deșertăciunea vieții pământești. Ea vorbește despre ceea ce poate constata orice om, credincios sau necredincios: că toți oamenii vor ajunge odată la sfârșitul vieții lor, și în exterior nu pare să se vadă nicio diferență față de viața animalelor, că marele secret despre sensul vieții va fi abia atunci descoperit, când noi, ca și Asaf, intrăm în Locurile sfinte ale lui Dumnezeu. În cartea Ecclesiastul este vorba despre pământ și în consecință este cartea în care găsim numai numele „Dumnezeu“, în timp ce în cartea Proverbe se întâlnește cel mai frecvent numele Dumnezeului legământului, „Iehova“. Această carte este un tablou al Locului Preasfânt, în care noi nu vedem lucrurile așa cum sunt ele sub soare, ci așa cum le vede Dumnezeu. În Locul Preasfânt totul vorbește despre slava divină. Cartea Proverbe ne arată cum dorește Dumnezeu, ca să meargă credincioșii pe drumul lor; ei primesc indicații, valabile pentru toate timpurile, și în mod deosebit pentru Împărăția de o mie de ani,

când Iehova, Cel Preaînalt, va governa pe pământ. De aceea aici găsim aproape exclusiv numele „Iehova“, și numai de câteva ori numele „Dumnezeu“.

Avem apoi de la Solomon și această carte, despre care vechii iudei au spus: așa cum aceasta este „Cântarea Cântărilor“, tot așa există replica ei în „Sfânta Sfintelor“, în care locuia Dumnezeu și în care marele preot avea voie să intre numai o singură dată pe an. Această carte ne arată intimitatea dintre mireasă și Mire. Vechii iudei spuneau despre aceasta: mireasa este Israel și Mirele este Dumnezeu. Cartea este așa de intimă, această Sfânta Sfintelor este așa de sfântă, că iudeii au interzis tinerilor sub treizeci de ani să se uite în ea. Au vegheat așa de mult ca cuvintele acestei cărți să nu fie pronunțate cu ușurare. Este o carte prea sfântă. Am spus că în cartea Ecclesiastul se întâlnește numele „Dumnezeu“, iar în cartea Proverbe numele „Iehova“. Dacă se citește această carte, se va constata cu mirare, că în ea nu se întâlnește numele lui Dumnezeu, cu excepția capitolului 8,6, unde se vorbește despre „flacăra lui Iah“ (aceasta este o prescurtare a numelui Iehova), însă aceasta înseamnă de fapt nu mai mult decât o intensificare. Nu găsim aici numele lui Dumnezeu, și cu toate acestea în vorbirea simbolică a acestei cărți ne sunt prezentate lucrurile cele mai sfinte. Lucruri, pe care Dumnezeu le-a notat pentru noi cu trei mii de ani înainte, și nu atât de mult pentru noi, ci înainte de toate pentru o generație, care trebuie încă să vină, și în această carte să exprime sentimentele Sale, și sentimentele pe care le va avea în inimă generația care va veni, și despre care voi vorbi.

Dar mai este încă o legătură comună deosebită între aceste trei cărți, la care vreau să atrag atenția. În Ecclesiastul 7 găsim un cuvânt ciudat. Am spus, că Ecclesiastul privește lucrurile de pe pământ cu ochii unui om firesc și că el încearcă să descopere pe această cale sensul vieții. În timp ce este preocupat cu aceasta, ajunge în capitolul 7 la o concluzie ciudată. Să începem cu versetul 23; »Toate acestea le-am cercetat cu înțelepciune. Am zis: vreau să devin înțelept. Dar înțelepciunea a rămas departe de mine. Cu mult mai departe decât era mai înainte, și ce adâncă! Cine o va putea găsi? M-am apucat și am cercetat toate lucrurile, cu gând să înțeleg, să adâncesc și să caut înțelepciunea și rostul lucrurilor.« Aceasta înseamnă, că el a cercetat sensul lucrurilor; el a căutat o concluzie, prin care să poată înțelege lucrurile vieții. El spune mai departe: »Și să pricep nebunia răutății și rătăcirea prostiei, și am găsit că mai amară decât moartea este femeia, a cărei inimă este o cursă și un laț, și ale cărei mâini sunt niște lanțuri. Cel plăcut lui Dumnezeu scapă de ea, dar cel păcătos este prins de ea.« Acesta este tabloul, pe care îl dă femeia, dacă este privită cu ochii firești. Acest tablou îl folosește Scriptura pentru femeia păcătoasă, care nu este în legătură cu Dumnezeu. Ea poate numai să păcătuiască și pentru un om ca Solomon nu este altceva decât un pericol. Și cât de mult a experimentat el aceasta, el, cel care a avut șapte sute de femei și trei sute de fiitoare.

Dar vrem să citim mai departe. El spune în versetul 27: »Iată ce am găsit, zice Ecclesiastul, cercetând lucrurile unul câte unul, ca să le pătrund rostul.« El este abia la jumătatea cărții și are nevoie de încă patru capitole, ca să ajungă la această concluzie. El găsește această concluzie abia în capitolul 11, când spune: »Bucură-te tinere... dar să știi, că pentru toate acestea te va chema Dumnezeu la judecată.« Atunci el vede lucrurile din Locul Preasfânt al lui Dumnezeu. Însă aici în capitolul 7 nu a găsit încă concluzia; de aceea spune: »Iată ce-mi caută și acum sufletul, și n-am găsit. Din o mie am găsit un om; dar o femeie n-am găsit în toate acestea.«

Până și omul firesc, care privește lucrurile cu ochii acestei lumi, trebuie să recunoască, că a existat »un om între o mie«. Dumnezeu spune în Psalmul 14, că El s-a uitat în jos spre pământ și n-a văzut pe nimeni făcând binele; toți s-au rătăcit, toți s-au depărtat; însă a existat *un Om*, un Om dintre o mie, despre care Dumnezeu a spus: »Acesta este Fiul Meu Preaiubit, în care Îmi găsesc toată plăcerea.« Până și necredincioșii din timpul Său au trebuit să confirme: »Nu găsesc nicio vină în El« (Ioan 18,38). El era fără păcat. Acesta este Acest Om dintre o mie, pe care Îl găsim

încă o dată în Vechiul Testament în Iov 33; acolo Elihu spune lui Iov, că Iov are nevoie de Acel un Om dintre o mie, Trimisul, care îl va salva din toată nenorocirea sa. Fiecare copil al lui Dumnezeu știe cine este acest un Om, acest Mijlocitor între Dumnezeu și oameni, care l-a izbăvit de păcatele lui multe. Totuși, dacă se privesc lucrurile de jos, se ajunge de asemenea la întrebarea fără răspuns: Cine este femeia, care se potrivește acestui Om, Isus Hristos? Cine dintre copiii oamenilor este prin natura sa în stare să aparțină acestei mirese? Nimeni dintre noi. Domnul Isus a fost un străin pentru frații Săi, cum El Însuși spune în Psalmul 69. El nu putea avea nicio legătură, nici măcar cu ucenicii Săi, până ce El a trecut prin moarte și prin înviere, și putea să-i numească frații Săi și să le spună: »Dumnezeul Meu și Dumnezeul vostru, Tatăl Meu și Tatăl vostru« (Ioan 20,17). Înainte de acest moment nu era posibilă nicio legătură, și această problemă, că El nu putea găsi nicio femeie, rămâne nerezolvată în toată cartea Ecclesiastul. Pentru aceasta trebuie să intrăm în Locul Preasfânt: Cartea Proverbe. Aici găsim în capitolul 31 iarăși întrebarea: »Cine găsește o femeie cinstită?« Rămâne într-adevăr o întrebare, însă Solomon nu renunță la speranța, că totuși există o astfel de femeie, care se potrivește pentru Prințul păcii. El începe cu descrierea femeii și devine conștient, că valoarea ei este mult mai mare decât a coralilor, aceasta înseamnă, că trebuie plătit un preț foarte mare, ca să obțină această „perla foarte scumpă“ (Matei 13,45-46).

El trebuie totuși să aștepte până la Sfânta Sfintelor, Cântarea Cântărilor, înainte să găsească această femeie. După ce El a găsit acolo această femeie, inima Lui se deschide și vorbește despre toată dragostea inimii Lui și despre toată frumusețea, pe care El a găsit-o la mireasă. Era mireasa așa de frumoasă în sine însuși? Cu mintea noastră omenească am spune: nu se găsește nicio mireasă, care să se potrivească pentru Domnul Isus. Ea însăși spune aceasta în versetul 5: »Sunt neagră« și în versetul 6 încă o dată; »Nu vă uitați la mine, că sunt așa de negricioasă«. Ea era neagră prin păcat, așa cum eram noi toți din fire. Inima noastră era neagră de păcate și trebuia să fim spălați, să devenim albi, înainte să putem veni în legătură cu El. Și totuși El spune: »Tu cea mai frumoasă dintre femei«. Aceasta este mărturia Domnului Isus. De ce putea El să spună aceasta? Fiindcă noi am fost făcuți plăcuți în Preaiubitul (Efeseni 1,6). Pentru că Dumnezeu ne vede în Domnul Isus și noi am fost uniți cu El și am fost îmbrăcați cu Slava Sa. Vom vedea aceasta, când vom studia aceste versete.

Aici găsim răspunsul la întrebările din Proverbe și din Ecclesiastul. Aici găsim această femeie. Dar acum se pune întrebarea: cine este socotit a fi această femeie? Aceasta este o întrebare dificilă. Dacă ar trebui să fac un rezumat cum a fost interpretată Cântarea Cântărilor de-a lungul secolelor, atunci vom pierde repede curajul să vorbim despre ea. Vechii iudei, cum am spus deja, au înțeles cartea aceasta așa: Dumnezeu este Mirele și Israel este mireasa. Dar acesta este numai parțial corect. Mai târziu, când a luat ființă Adunarea, și încetul cu încetul creștinii au venit cu gândul greșit, că Dumnezeu nu mai are niciun viitor pentru Israel, că Israel a fost pus deoparte și că Biserica a luat locul lui Israel, comentatorii au început să interpreteze Cântarea Cântărilor prin Adunare și au zis: Mirele este Hristos (ceea ce este adevărat) și mireasa este Adunarea (și aceasta nu este adevărat). Vom vedea îndată prin Cuvântul lui Dumnezeu, că aceasta nu este adevărat. Aici se vede ce se întâmplă, dacă nu se mai recunoaște, că există un viitor pentru Israel. Da, pentru acest popor pământesc, firesc, Israel, Dumnezeu are un viitor. Poate că este cineva, pentru care acest gând este nou pentru el. Dacă tu totuși nu te lămurești că este un viitor pentru Israel și dacă începi să întrebunțezi pentru tine tot ce este scris pentru Israel, atunci vei ajunge la același sfârșit înșelător în care au căzut și acești comentatori.

Dacă aplici consecvent Cântarea Cântărilor la Adunare, nu poți să fi un creștin fericit. Găsim că mireasa este deseori părăsită și singură, când nu simte apropierea Mirelui. Ea nu este întotdeauna sigură de dragostea Lui, pentru că este conștientă de starea ei rea. Imaginează-ți că aceasta ar putea fi valabil și pentru Adunare: că Adunarea ca întreg este părăsită de Hristos și că ea ca întreg

s-ar putea găsi în nesiguranță totală cu privire la salvarea ei. Nu ar fi aceasta o interpretare tristă, care Îl dezonoarează pe Dumnezeu. Câți nou născuți trăiesc însă așa! Ei vorbesc mai mult despre „starea lor neagră”, decât despre aceea, că ei sunt plăcuți în ochii Mirelui. Vom reveni asupra acestui punct. Înainte de aceasta doresc să încerc să răspund la întrebarea următoare: Ce interpretare dă Biblia despre această carte? Este numai Unul, care ne poate da interpretarea corectă. Acesta este Cuvântul lui Dumnezeu, în care Domnul Isus Însuși ne explică această carte.

Adeseori s-a pus la îndoială, chiar și de necredincioșii din timpul nostru, apartenența acestei cărți în Biblie. Eu recunosc, că dacă se citește cu mintea firească, se va spune: Cum poate o asemenea carte să stea în Biblie, în care nu întâlnim nici măcar o singură dată Numele lui Dumnezeu?, și în care se vorbește numai de dragostea unei femei pământești și a unui om pământesc, și pe lângă aceasta într-un fel, în care noi cei din occident vom spune, că ici și colo ni se pare cam exagerat? Trebuie deci această carte să stea în Biblie? Vechii iudei nu s-au îndoit de aceasta, pentru că ei au văzut, că în această carte se ascunde un înțeles simbolic. Alții au criticat, că această carte nu este citată niciunde în Noul Testament. Ei au spus, că în mod vădit nu a fost recunoscută ca o parte a Scripturii. Însă aceasta nu este adevărat. Domnul Isus a avut exact același Vechi Testament, ca și noi. El nu a lăsat să cadă niciun singur cuvânt din acesta. El Însuși spune în Ioan 10, că Scriptura nu va putea fi desființată. Totul aparține împreună, și eu voi arăta, de ce nu s-a putut renunța la Cântarea Cântărilor. În evanghelia după Matei 9 vedem cum Domnul Isus Însuși arată înțelesul acestei cărți minunate. Este bine să fim atenți la cuvintele Lui, ca să pricepem sensul. Citim în evanghelia după Matei 9,14: »Atunci ucenicii lui Ioan au venit la Isus și I-au zis: „De ce noi și fariseii postim des, iar ucenicii Tăi nu postesc deloc?” Isus le-a răspuns: „Se pot jelui nuntașii câtă vreme este Mirele cu ei? Vor veni zile, când Mirele va fi luat de la ei, și atunci vor posti. Nimeni nu pune un petec de postav nou la o haină veche; pentru că și-ar lua umplutura din haină, și ruptura ar fi mai rea.“«

Aici Domnul Isus stă în mijlocul poporului Său, înconjurat de necredincioși și de ucenicii Săi. El spune aici, că El este Mesia, Mirele lui Israel. Noi știm, că Domnul Isus în tablourile și pildele Lui a vorbit întotdeauna despre ceea ce înțelegea poporul. El folosea tablouri din viața zilnică, pe care ei le puteau pricepe. Cum este atunci posibil, că Domnul Isus a putut vorbi aici despre Sine Însuși, ca despre Mirele? L-au înțeles, cei ce stăteau în jurul Lui? Da, în mod sigur L-au înțeles, și ei au putut înțelege, numai pentru faptul că ei cunoșteau Cântarea Cântărilor și pentru că fiecare iudeu știa prin intermediul Vechiului Testament care era înțelesul Cântării Cântărilor: relația dintre Dumnezeu, sau dintre adevăratul Solomon (Prințul păcii, Mesia) și poporul Său Israel. Domnul Isus vine acolo și spune: „Eu sunt Mesia, și dacă Eu sunt Mesia al vostru, atunci Eu sunt și Mirele, atunci Eu sunt și Acela care a venit să caute dragoste la poporul Meu și să văd, dacă în inimile poporului Meu este aceeași simpatie, pe care Eu o am față de ei.“ El vine la ei și le vorbește despre dragostea Sa și spune, că tuturor celor care vor vrea să vină la El, care sunt trudiți și împovărați, El le va da odihnă pentru sufletele lor. (Matei 11,29). El vine în iubirea inimii Sale. Ce te-ai gândit tu, pentru ce altceva a venit El din cer, dacă nu pentru ca - după proslăvirea lui Dumnezeu în primul rând - să dovedească acestui popor dragostea Sa, așa cum El a profețit-o în Vechiul Testament? El vine și caută dragoste la acest popor. A găsit-o El? Găsim de mai multe ori, că evanghelistul Matei vorbește despre Mire, dar se constată că acolo nu este vorba niciodată despre mireasă. Mireasa nu era acolo, pentru că mireasa era poporul iudeu, care va primi prin credință pe Mesia. Și câți s-au găsit, care au făcut aceasta? O mână de ucenici. De aceea Domnul Isus poate să spună numai despre Sine Însuși, că El este Mirele, dar niciunde nu se vorbește despre mireasă. Mireasa nu exista. Găsim aici, după acest capitol, în Matei 13, cum Domnul Isus se depărtează definitiv de Israel și cu aceasta încep să se descopere tainele Împărăției cerurilor; în Matei 16 El începe apoi să vorbească despre Adunare. N-a existat nicio mireasă din Israel. Da, vei spune tu, dar Adunarea este totuși acum Mireasa? Da, dar aceasta nu se găsește în evanghelia lui Matei. Despre aceasta se citește de exemplu în scrisoarea către

Efeseni. La aceasta eu adaug imediat, că aceasta nu trebuie confundată cu Mireasa Împăratului, a Prințului Păcii; această mireasă nu este alta, decât rămășița credincioasă din Israel.

Adunarea este de asemenea o mireasă; dar ea nu este mireasa Împăratului. Se spune deseori, că Adunarea este mireasa lui Hristos, totuși eu nu cred, că Biblia spune aceasta în vreun loc. Hristos este traducerea cuvântului Mesia (acesta înseamnă: Unsul). Adunarea este mireasa *Mielului*, care a fost înjunghiat. Așa este numită ea în Apocalipsa. Însă mireasa lui Hristos, a Împăratului, este din Israel. Mireasa nu exista în zilele în care Domnul Isus a venit pe pământ. Crezi tu, că mireasa nu va veni? Crezi tu, că inima Domnului Isus nu așteaptă *această* Mireasă? Probabil că cineva găsește neobișnuit faptul, că Domnul Isus are două Mirese. Trebuie totuși să ne gândim, că aceasta are un înțeles simbolic. Inima Domnului Isus are loc destul să iubească mult mai mulți oameni, decât numai pe aceia care aparțin Adunării. Noi găsim în Vechiul Testament de mai multe ori, în vorbire simbolică, prezentate aceste două femei, ca de exemplu în Lea și Rahela; Lea este un tablou al Adunării, iar Rahela un tablou al Miresei din Israel. Aceasta este rămășița credincioasă, în mod deosebit orașul Ierusalim, cum vom vedea. Ea va fi mireasa în timpul în care Domnul Isus ca Mesia va domni pe pământ și Ierusalimul va fi punctul central al întregului pământ. S-a presupus, că atunci când Domnul Isus va domni, Adunarea va fi împărăteasa, care va domni împreună cu El pe pământ. Însă aceasta nu este adevărat. Ierusalimul, »orașul Marelui Împărat« (Psalmul 48, Matei 5), este împărăteasa, care va domni împreună cu Domnul Isus pe acest pământ. Nu se găsește alta. El așteaptă timpul acesta. Am spus tocmai, că această carte se va împlini foarte curând, că ceea ce este scris aici în vorbire simbolică, nu s-a împlinit încă. Va veni timpul, când vor fi oameni, care în inimile lor vor simți sentimentele descrise în această carte.

Noi nu avem nevoie de o astfel de carte, pentru a ne exprima sentimentele. Nu găsim în Noul Testament nicio carte ca și Cântarea Cântărilor. Noi nu găsim acolo nicio carte, ca și cartea Psalmilor. De ce nu? Pentru că credincioșii Adunării au pe Duhul Sfânt locuind în ei, și Duhul Sfânt este Acela care se roagă pentru noi cu suspine negrăite. Însă acești oameni, care nu vor avea Duhul Sfânt, dar care totuși vor ajunge la nașterea din nou și la credință, Îl vor dori pe Mesia; se vor preocupa cu această întrebare chinuitoare: va vrea El să mai aibă a face cu noi, Acela pe care noi L-am răstignit? Ei au nevoie de această carte, ca să cunoască răspunsul Domnului Isus. Acest răspuns este: dragoste, numai dragoste, prin toată Cântarea Cântărilor, de la început până la sfârșit.

Dacă întrebăm, care este sensul și țelul Cântării Cântărilor, atunci trebuie să spunem, că cel mai important este, că în ea noi cunoaștem relația între Mesia și rămășița credincioasă, în mod deosebit orașul Ierusalim. Este aceasta singura posibilitate de interpretare? Nu, există și altele. Dacă vorbim despre Vechiul Testament, cele mai multe părți le putem interpreta în trei feluri diferite. Prima interpretare este întotdeauna: ce înseamnă textual, ceea ce este scris? Să luăm de exemplu istoria lui Avraam și Sara. Prima întrebare este: ce este scris acolo textual, ce s-a petrecut acolo cu Avraam, ce au făcut ei, de ce au făcut așa, cum trebuie să vedem noi aceasta pe fundalul acelor timpuri, ce vrea aceasta să ne spună practic? A doilea fel de interpretare este interpretarea profetică; se ascunde în istoria lui Avraam și Sara un sens profetic, ceva ce se va împlini? Știm că aceasta este așa: Avraam este un tablou al credinciosului ca străin aici pe pământ și mai târziu, când începe istoria lui Isaac, el este un tablou despre Dumnezeu, Tatăl, care jertfește pe Fiul Său. Știm că Sara este numită în Galateni 4 mama aceluia care nu sunt născuți în robie, ci în libertate. Al treilea fel de interpretare este: se găsește și o învățătură practică, morală, pentru noi? Și aceasta există. Să ne gândim numai la Sara în 1 Petru 3. Acolo ea este prezentată ca exemplu pentru femeile creștine, cum trebuie ele să se comporte față de bărbații lor și cum să se îmbrace. Tot așa este și cu Cântarea Cântărilor. Prima interpretare este pur și simplu aceea, că a existat un împărat, numit Solomon, care avea o mie de femei, care nu-i satisfăceau inima. Vedem

aici, cum el și-a găsit satisfacția la o fată simplă, care în capitolul 6 este numită Sulamita, ceea ce înseamnă că ea venea din Sulam. Citim în capitolul 1, că frații ei au angajat-o ca să păzească via. Ea era o fată de la țară, care tot timpul era afară și de aceea soarele a făcut-o neagră; de aceea ea se rușina de femeile bogate ale lui Solomon, care toate aveau pielea albă, ceea ce era un ideal de frumusețe. Găsim în această carte cum ea a făcut cunoștință pentru prima dată cu Solomon. În capitolul 8 se spune că Solomon a trezit-o de sub mărul unde ea a fost născută; probabil într-o casă care stătea sub un măr. Probabil că la început ea a crezut că Solomon era un păstor simplu. La început ea nu l-a recunoscut cu adevărat, și îl întreabă în capitolul 1 unde își paște turma, pentru că ea dorea să fie tot timpul lângă el. Găsim apoi în capitolul 3 cum ea îl vede în adevărata lui înfățișare, însoțit de un alai împărătesc, în timp ce ea mergea la el, și își dă seama, că mirele ei este în realitate împăratul Solomon. Așa am putea continua. Aceasta este semnificația textuală, prima interpretare, a acestei cărți. Dar ea nu este cea mai importantă. Dacă ar fi singura interpretare, atunci m-aș întreba, dacă această carte își are locul în Biblie; dar și această interpretare conține o învățătură importantă pentru noi, și anume, ce însemna în timpul acela o femeie după gândul lui Dumnezeu. La popoarele din orient o femeie nu avea nicio valoare. Dumnezeu însă a dat-o lui Adam ca însoțitoare, potrivită pentru el; ea nu trebuia să fie sclavă lui, supusa lui. Găsim aici cum gândește Solomon despre Sulamita, mireasa sa, și aceasta este în sine însuși o învățătură practică. Dar aceasta nu este singura. Ceea ce găsim aici în mod deosebit, este legătura dintre adevăratul Solomon, Prințul Păcii, și rămășița lui Israel.

A treia aplicare, pe care doresc mereu s-o fac, este aplicarea practică pentru noi, căci există o aplicație pentru fiecare credincios. Eu nu spun că mireasa aici reprezintă Adunarea, spun însă că în mireasă avem un tablou al fiecărui credincios în parte, individual. Drumul fiecărui credincios în parte nu este nicidecum drumul Adunării. De aceasta, din păcate, se ține mult prea puțin seama. Despre Adunare ca întreg nu găsim, de exemplu, niciunde în Noul Testament, că ea are nevoie de îndurare. În nicio scrisoare adresată unei Adunări nu scrie în introducere: „Har, îndurare și pace”, așa cum se spune în scrisorile personale. Credincioșii au nevoie de îndurarea lui Dumnezeu pe drumul lor personal, în împrejurările lor deseori grele. Găsim astfel aici foarte multe învățături pentru noi personal, și putem să avem încrederea, că Domnul ne va arăta unele din acestea.

Vreau însă mai înainte, să mai arăt încă ceva, și anume, că Vechiul Testament învață clar, că Ierusalimul este mireasa. Am spus, că comentatorii iudei au spus, că Israel este mireasa. Aceasta nu este în totul adevărat. Este numai partea *credincioasă* a lui Israel. În al doilea rând, nu este tot Israelul, ci numai rămășița credincioasă din cele două seminții. Este cunoscut, că aceste două seminții s-au reîntors deja parțial înapoi, și că la 15 mai 1948 ele au constituit un stat în Palestina. În acest stat se găsesc preponderent israeliți din cele două seminții; cele zece seminții sunt încă răspândite printre popoare. Din aceste două seminții va ieși la iveală mireasa acestei cărți; rămășița credincioasă se va întoarce la Domnul, când va veni Necazul cel mare, și va aștepta pe Mesia. Atunci Adunarea va fi deja răpită de Dumnezeu, după cum știm aceasta din Noul Testament. După aceea însă Dumnezeu Își va trezi o rămășiță dintre iudei, și îi va conduce prin pedepse grele și încercări ale inimii, ca în felul acesta să le arate cât de mare este vina lor față de Mesia. Vedem astfel, că această rămășiță trebuie diferențiată de cele zece seminții, ceea ce va deveni foarte clar, dacă studiem profețiile.

În profeții găsim trei femei, și anume, „o mamă” și două „fete”. Dacă citim de exemplu Ezechiel 23, găsim că profetul vorbește acolo simbolic despre trei femei, pe care le regăsim în Cântarea Cântărilor. În Ezechiel 23,1 se spune: »Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel: „Fiul omului, erau două femei, fiice ale *aceleiași* mame ... cea mai mare se chema Ohola, și sora ei Oholiba. Erau ale Mele, și au născut fii și fiice”. Ohola este Samaria și Oholiba este Ierusalimul.« Așadar găsim aici o mamă cu două fiice. O fiică este Samaria, aceasta este capitala celor zece

seminții, și cealaltă este Ierusalimul, capitala celor două seminții. Mama este Israel în starea lui inițială, așa cum Dumnezeu l-a scos din Egipt. Mama, Israel, a dat viață celor două fiice, împărăția celor zece seminții și împărăția celor două seminții. După moartea lui Solomon împărăția s-a rupt în două. Această mamă cu fiicele ei o găsim în Cântarea Cântărilor. Deja în capitolul 1,6, se spune: »Fii mamei mele s-au mâniat pe mine.« Și în capitolul 3,4 se spune: »Abia trecusem de ei, și am găsit pe Iubitul inimii mele. L-am apucat și nu L-am mai lăsat, până nu L-am dus în casa mamei mele, în odaia celei ce m-a zămislit.« Aici »casa mamei mele« are un înțeles important, cum vom vedea mai târziu. Să vedem mai departe capitolul 8,2. Aici găsim iarăși pe cele două fiice. O fiică este mireasa din Cântarea Cântărilor, aceasta este Ierusalimul. Cealaltă este sora mai mică, care încă nu are piept; aceasta este Efraim (cele zece seminții), care imediat după venirea Domnului Isus vor ajunge în plină dezvoltare și maturizare, și atunci vor fi primite de Domnul Isus și vor fi introduse în împărăție.

Despre mireasă se vorbește mai întâi în Psalmul 45, la care ne vom referi de mai multe ori. Ca și aici, și în profeții mireasa lui Mesia este aproape întotdeauna Ierusalimul. Aceasta o găsim înainte de toate în Isaia 49,14: »Sionul zice: „M-a părăsit Domnul și m-a uitat Domnul. Poate o femeie să uite copilul pe care-l alăptează, și să n-aibă milă de rodul pântecei ei? Dar chiar dacă l-ar uita, totuși Eu nu te voi uita cu nici-un chip. Iată că te-am săpat pe mâinile Mele, și zidurile tale sunt totdeauna înaintea ochilor Mei! Fiii tăi aleargă; dar cei ce te dărâmaseră și te pustiiseră vor ieși din mijlocul tău. Ridică-ți ochii de jur împrejur, și privește; toți aceștia se strâng, vin la tine. Pe viața Mea, zice Domnul, că te vei îmbrăca cu toți aceștia ca și cu o podoabă și te vei încinge cu ei ca o mireasă.« Aici vedem cum Sionul suspină pentru păcatele sale și că se simte părăsit de Dumnezeu, și sunt aproape 2000 de ani de când Dumnezeu i-a pus de-o parte. Va veni însă un timp când El Însuși va căuta cu ochii această »soție din tinerețe« (Isaia 54,6), această femeie, cu care El, în vorbire simbolică, a fost căsătorit o mie de ani. Ai gândit că Dumnezeu a părăsit pe »soția tinereții Sale«? El se va îndura de Ierusalim. Este firește vorba despre oamenii care locuiesc în Ierusalim, rămășița, însă în mod deosebit este *orașul* Ierusalim, care este numit împărăteasa.

Citim în Isaia 54 versete foarte importante. Acolo este spus în versetul 1 despre Sion: »Bucură-te stearpo, care nu mai naști! Izbucnește în strigăte de bucurie și veselie, tu care nu mai ai durerile nașterii! Căci fiii celei lăsate de bărbat vor fi mai mulți decât fiii celei măritate, zice Domnul.« Aceasta înseamnă, că Ierusalimul este în timpul singurătății. Totuși Dumnezeu îi va trezi în singurătatea lui mai mulți copii decât el a avut vreodată în timpul când era în legătură cu Dumnezeu și era cetatea lui Dumnezeu. Versetul 4: »Nu te teme, căci nu vei rămâne de rușine, ci vei uita și rușinea tinereții tale, și nu-ți vei mai aduce aminte de văduvia ta, căci Făcătorul tău este bărbatul tău; Iehova este Numele Lui, și Răscumpărătorul tău este Sfântul lui Israel. El se numește Dumnezeu întregului pământ, căci Domnul te cheamă înapoi ca pe o femeie părăsită și cu inima întristată, ca pe o nevastă din tinerețe, care a fost izgonită, zice Dumnezeul tău. Câteva clipe te părăsisem, dar te voi primi înapoi cu mare dragoste. Într-o izbucnire de mânie, Îmi ascusesem o clipă fața de tine, dar Mă voi îndura de tine cu o dragoste veșnică, zice Domnul, Răscumpărătorul tău.«

Putem noi presupune, că nu mai este niciun viitor pentru Ierusalim și că Dumnezeu poate să-l uite? El se va îndura în mod sigur de el și el va deveni soția lui Dumnezeu; și cine este bărbatul lui? Acesta este Dumnezeu Fiul, Același, Mesia, care se va întoarce din cer. Când Îl vor vedea venind înapoi, vor recunoaște că acel Mesia, pe care ei L-au disprețuit, este Domnul Însuși. Domnul va zice: »Își vor întoarce privirile spre Mire, pe care L-au străpuns« (Zaharia 12,10). Acesta este Domnul, Cel care vorbește aici și care va zice despre Ierusalim: „Te voi primi iarăși ca pe soție a Mea.”

Aceasta o găsim și în Isaia 62: »De dragostea Sionului nu voi tăcea, de dragostea Ierusalimului nu voi înceta, până nu se va arăta dreptatea lui ca lumina soarelui, și izbăvirea lui ca o făclie care se aprinde. Atunci neamurile vor vedea dreptatea ta și toți împărații slava ta, și-ți vor pune un nume nou, pe care-l va hotărî gura Domnului. Vei fi o cunună strălucitoare în mâna Domnului, o legătură împărătească în mâna Dumnezeului tău. Nu te vor mai numi părăsită și nu-ți vor mai numi pământul un pustiu, ci te vor numi: „Plăcerea Mea este în ea”, și țara ta o vor numi Beula: „Măritată”, căci Domnul Își pune plăcerea în tine, și țara ta se va mărita iarăși. Cum se unește un tânăr cu o fecioară, așa se vor uni fiii tăi cu tine, și cum se bucură mirele de mireasa lui, așa se va bucura Dumnezeuul tău de tine.« Aceasta este o vorbire clară. Cuvântul lui Dumnezeu ne dă singur dezlegarea acestei cărți, și dacă vrem să ne supunem Cuvântului lui Dumnezeu, n-avem nicio greutate, orice-ar fi vrut să scrie mulți comentatori.

Vreau în încheiere să citez încă ceva din Ieremia 2,2: »Du-te și strigă la urechile Ierusalimului (aici vedem din nou că Ierusalimul este Mireasa) și spune-i: Așa vorbește Domnul: Mi-aduc aminte de dragostea ta, când încă erai tânără, de iubirea ta, când erai logodită, când Mă urmași în pustie, într-un pământ neșemănat.« Acest timp a trecut. Dumnezeu se gândește cu melancolie înapoi la aceste timpuri, pe când Ierusalimul era încă Mireasa Sa, și depindea încă de El. Găsim însă în această carte, ce a făcut Ierusalimul. Vrem să citim capitolul 3,1: »El zice: Când se desparte un bărbat de nevasta sa, pe care o părăsește, și ea ajunge nevasta altuia, se mai întoarce bărbatul acesta la ea? N-ar fi chiar și țara aceea spurcată? Și tu ai curvit cu mulți ibovnici, și vrei să te întorci iarăși la Mine? zice Domnul«. Acesta este Ierusalimul. Dumnezeu Însuși l-a numit ca „soție” a Sa și se va îndura iarăși de el. Se găsește un capitol întreg care se ocupă de tema aceasta, Ezechiel 16. În el găsim cum Dumnezeu a găsit Ierusalimul în stare jalnică și de plâns, cum El l-a îmbrăcat cu slava Sa, și cum El l-a câștigat, ca să fie mireasa Lui. Care a fost răspunsul Ierusalimului? Imaginează-ți că un tânăr are o logodnică, care-i dă răspunsul pe care l-a dat Ierusalimul. Ea s-a întors în altă parte de la Mirele ei și a fugit după alți dumnezei. Biblia numește aceasta preacurvie. Ea s-a dăruit altor bărbați și a devenit necredincioasă lui Dumnezeu. Gândul din Ieremia 3 este: „S-ar gândi cineva să se mai ocupe cu o asemenea femeie, care s-a dat altor bărbați?” Totuși Dumnezeu spune: „Eu nu o voi abandona.” Va veni un timp, când El se va ocupa iarăși de ea. În versetul 6 spune: »Domnul mi-a zis pe vremea împăratului Iosia: Ai văzut ce a făcut necredincioasa Israel? S-a dus pe orice munte înalt și sub orice copac verde, și a curvit acolo. Eu ziceam că după ce a făcut toate aceste lucruri se va întoarce la Mine? Dar nu s-a întors.« Acest Israel din versetul 6 cuprinde pe cele zece seminții, și apoi în versetul 7 spune: »Și sora ei, vicleana Iuda, a văzut aceasta.« Și aici găsim așadar două surori; Iuda și Israel. Acesta este singurul loc în care ele nu sunt numite după capitalele lor (Samaria și Ierusalim), ci după întreg teritoriul lor: Israel și Iuda. Am spus deja, că în toate celelalte cazuri „surorile” sunt capitalele Samaria și Ierusalim.

În versetul 8 se spune: »Și cu toate că a văzut că m-am despărțit de necredincioasa Israel, din pricina tuturor preacurviilor ei, și i-am dat cartea ei de despărțire, totuși soru-sa, vicleana Iuda, nu s-a temut, ci s-a dus să curvească la fel.« Dumnezeu trebuia să dea întâi Samariei o carte de despărțire. El trebuia să alunge această „femeie” și ea a fost risipită la asirieni și la toate popoarele, până în zilele noastre. Dumnezeu a alungat-o. Dumnezeu trebuia să alunge și pe Iuda, care mai târziu a avut porniri și mai rele. El i-a dat o carte de despărțire și i-a zis: „Eu nu mai pot avea nicio părtașie cu o asemenea femeie.” Totuși Dumnezeu nu este om, ca să o lase pentru totdeauna. În previziunea Sa, El a adus acum pe Iuda înapoi în țară, și ea va trece prin timpuri îngrozitoare. În aceste timpuri însă, din Iuda se va forma o mireasă, care va striga la Dumnezeu, și care va avea în inimă sentimentele pe care noi le găsim în Cântarea Cântărilor și în Psalmi. Atunci Dumnezeu se va îndura de ea și o va primi, cum găsim în Osea 2,14-19.

Frați și surori, ce timp va fi acesta? Ce trebuie să fie aceasta pentru inima lui Dumnezeu? Noi suntem prea des ocupați cu noi înșine și așa ușor de înclinați ca să ne vedem numai pe noi înșine în această carte și lucrurile de care să profităm. Desigur este important acest lucru, și avem dreptul să savurăm acest fapt. Însă ce credeți voi, ce era pentru inima Domnului Isus, pentru Mesia, când a venit la poporul Său și a fost lepădat de el? El nu a găsit nicio Mireasă în Israel, sau altfel spus: femeia lui Dumnezeu s-a întors de la El și s-a dăruit altor bărbați. Credeți voi că pe Domnul Isus Îl lasă rece, că va veni un timp în care El se va îndura iarăși de Mireasa Sa? Dacă noi avem într-adevăr o inimă pentru Domnul Isus, atunci trebuie să avem aceleași interese, pe care le are și El. Atunci trebuie ca și noi să ne rugăm pentru pacea Ierusalimului, cum spune Psalmul 122. Dumnezeu are milă pentru acest oraș și se va îndura de el.

Găsim aici în Cântarea Cântărilor, cum Dumnezeu Își descoperă inima față de orașul Ierusalim. Găsim și în Psalmi sentimentele rămășiței, însă într-un chip cu totul altfel. În Psalmi avem problema, că Israel este vinovat și cum Dumnezeu va îndepărta vina, prin aceea că El a dat pe Domnul Isus ca jertfă de ispășire. Aceasta nu o găsim în Cântarea Cântărilor. Aici nu găsim nici o vină. Aici găsim cel mult o indicație în cuvântul „sunt neagră”, dar aceasta nu are nimic a face cu vinovăția. Nu găsim aici niciun răspuns la problema referitoare la vinovăție și neprihănire, ci numai la problema dragostei. Cum am spus deja, aici nu este vorba de întrebarea pe care o va pune rămășița: Cum vom putea noi să fim izbăviți de păcatele noastre?, ci: „Va vrea El, Mirele nostru, căruia I-am fost așa de necredincioși, căruia I-am întors spatele mii de ani, să ne primească?”. Găsim mereu, cât de modestă este mireasa; ea nu vorbește niciodată către Mire, ci totdeauna despre El. Ea vorbește altora, aproape că nu îndrăznește să-I vadă ochii. Mirele însă îi mărturisește în toate felurile, cât de mult o iubește. El îi vorbește direct și în toate cuvintele, care vin din inima Lui, lasă să se vadă, că El o iubește. Nu este aceasta o dragoste minunată, de neînțeles?

Vedem noi acum diferența față de Adunare, și ce neînțelept este să căutăm Adunarea aici? Ce diferență este totuși între relația noastră cu Hristos și relația în care va sta rămășița cu El! La noi nu se pune întrebarea: Se va îndura Dumnezeu de noi, ne va primi Domnul Isus? Noi suntem primiți, El ne-a dat Duhul în inimă, un Duh al înfierii, care mărturisește împreună cu Duhul nostru, că suntem copii ai lui Dumnezeu. Nu există problema; ne va primi El oare? căci noi știm că am fost primiți în Preaiubitul. Noi putem să ne odihnim în Dumnezeu pe baza unei relații bine întemeiate. Noi ne putem odihni în lucrarea înfăptuită de Domnului Isus.

Însă rămășița nu se poate odihni în această lucrare a Domnului Isus. Ultimul lucru, pe care rămășița l-a văzut la El, a fost, ceea ce Domnul Isus a strigat pe cruce: »Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?« După aceea El a murit și pentru Israel a venit punctul final. Fără îndoială ei vor crede, că El a înviat. Aceasta o vor ști prin Noul Testament. Cum vor putea ei să-L aștepte altfel? Ei însă nu vor ști, dacă Domnul Isus îi va ierta și dacă ei vor fi primiți cu adevărat. În toți anii, din timpul Necazului cel mare, când ei vor suferi așa de mult din partea asirienilor și pe deasupra din partea compatrioților necredincioși, se va pune întrebarea arzătoare: „Se va îndura Mesia de noi; va vrea El să ne primească?” Ei nu vor primi acest răspuns înainte ca cerul să se deschidă și Domnul Isus să revină cu brațele larg deschise, ca să ia această rămășiță ca Mireasă a Sa. Numai atunci ea se va odihni în pacea, pe care El o va aduce.

Nu găsim aceasta niciunde în Cântarea Cântărilor. Cântarea Cântărilor exprimă până la sfârșit această dorință ca pe o speranță. Uneori se pare că speranța s-ar împlini, dar aceasta este numai în așteptările miresei, în visurile ei. Găsim în ultimul verset al Cântării Cântărilor: »Vino repede, Iubitule, ca o căprioară sau ca puiul de cerb pe munții plini de miresme!« Așa spune ea: „Vino repede la mine”, căci și la sfârșitul cărții El încă nu este venit în realitate.